

Wies Dutry van Haeften

Louise (Wies) Frederique Dutry van Haeften is geboren op 26 februari 1925 in Sukabumi, West Java. Ze was de dochter van Jacob (Jaap) Dutry van Haeften (1896 – 1944) en Henriette Key (1900 - 1977). Ze trouwen op 23 maart 1923 en vertrekken naar Nederlands Indië. Ze kregen vier kinderen: Gijs (1923), Wies (1925), Jan (1927) en Kees (1930). Vader Jaap was president van de Landraad.

Wies was voor de oorlog lid van padvindstergroep 7 van het Meisjes Gilde van de NIPV in Malang. Wies Dutry van Haeften, Benny van Haastert, Lily van Dongen, Els Thieme, Zus van Heuven en Linie Filiet vormden samen de 'Mar'. Oam Anna Siedenburg, Oubaas Leibrand en Hoppy Loes waren daar leiding.

Als de Japanners Nederlands-Indië bezetten in 1942 wordt vader Jaap gevangengenomen. Gijs gaat in dienst en wordt krijgsgevangene. Wies wordt met haar moeder en twee broers eind 1942 geïnterneerd in een zogenaamde beschermde wijk, een omheinde woonwijk: De Wijk in Malang. De voorbereiding daarvan was geweest dat de bewoners van huizen in die wijk die niet geïnterneerd zouden worden moesten verhuizen naar huizen buiten de Wijk. Verder was voorzien dat ieder gezin de beschikking zou krijgen over één kamer. De oppervlakte van de Wijk was ongeveer 600 bij 700 meter. De Wijk was omgeven door een groot hekwerk van prikkeldraad, soms midden op straat. Aanvankelijk waren er in het hekwerk drie poorten, later werden twee daarvan gesloten. In de wijk stonden villa's, huisjes en enige bungalows. De grote Theresiakerk was, pesterig, net buiten het kamp geplaatst. In het Vrijmetselaarsgebouw werd een kerkje ingericht. De toegangspoort (in de Goentoerweg) heette ook wel Goentoerpoort.

Wies woonde op Goentoerweg 29. Bij haar in de wijk zaten ook Zus, Els, Oma en Oubaas Leibrand. Ze hield per post contact met de vriendinnen die nog niet geïnterneerd waren. De wijk raakte al snel vol omdat niet alleen vrouwen, kinderen en oude mannen (ouder dan zestig jaar) uit Malang de Wijk bevolkten maar ook omdat er steeds meer mensen uit het Oostelijk deel van Oost-Java (de 'Oosthoek') naar het kamp

werden getransporteerd. In het huis moest wat worden opgeschikt zodat er nog meer gezinnen bij kwamen. Er leefden in De Wijk uiteindelijk ruim 7000 vrouwen, kinderen en oude mannen. De sanitaire voorzieningen in de Wijk waren niet op deze aantallen bewoners berekend.

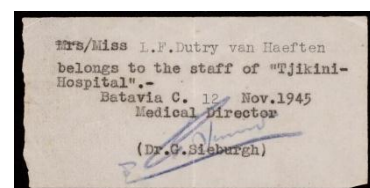
In februari of maart 1944 worden zij per trein overgebracht naar het Japanse burgerkamp Lampersari, Semarang. Jan en Kees moeten later in 1944 naar mannen- en jongenskamp Bangkong, Semarang. Met haar gingen meer vriendinnen van de padvindsters naar dit kamp. Haar naam komt voor op de namenlijst van het Rode Kruis uit 1945. Lampersari bestond uit een groot aantal kamponghuisjes en een school, gelegen aan weerszijden van de Lampersari-weg in het oosten van Semarang. Alle vrouwen en kinderen moesten voor het eigen huis 's ochtends en 's avonds op appèl staan om te controleren of er niemand gevlucht was. Iedereen had een Japans cijfer gekregen dat je hardop moest roepen. De vrouwen moesten volgens een rooster patjollen (de grond omspitten), sprietten trekken, en 's nachts wachtlopen. Vrouwen en oudere meisjes werden ongenadig hard geslagen door de Japanse en Koreaanse kampbewakers.

Wies van senior patrouilleleidster van de Klappersterrentroep die ze samen leidde met Ward. Later sloten Trim (Adri van Son) en Els zich hierbij aan. De troep heeft voor Wies' haar verjaardag een herinneringsboekje gemaakt met een omslag van gevlochten katoen met daarop geborduurd de naam: 'Kamp Lampersari'. De meiden van de troep hebben er tekeningen en gedichten ingezet. Hannie Moulijn, Nele van Houweninge, Jetje van Dugteren, Hilleke, Til de Ridder, Ward Otto, Winnie Angenent, Nel Sombeek en Adrie van Son hebben een bijdrage geleverd.

Haar vriendinnen Benny, Lily, Els, Zus en Linie maakten voor haar een raffia gevlochten blocnote-omslag. Op de voorkant staat het logo van de Padvindsters met de woorden: 'Pak aan' en 'ik dien'. Dezelfde tekening is in het herinneringsboekje te vinden. Binnenin staat de geborduurde tekst: 'Goed pad en zonnig spoor van Els Benny Zus Lieni Lily'. Op de achterzijde o.a. de geborduurde initialen W. D v H. MLI.

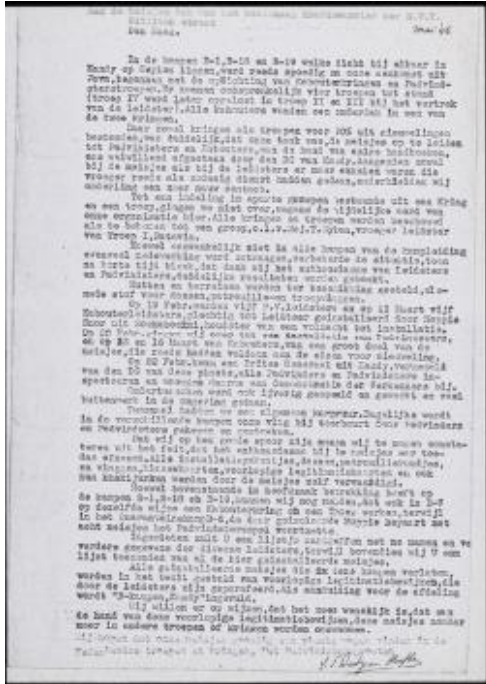
Na het einde van de oorlog in augustus 1945 hebben Wies en haar moeder weer contact met Jan en Kees. Ze gaan per troepentransportschip van Semarang naar Batavia en komen hier Gijs weer tegen, met wie zij sinds 1942 geen contact meer kregen. Wies werd actief bij de medische dienst van het Tjikini-ziekenhuis in Batavia. Jan overlijdt in september alsnog aan de gevolgen van ondervoeding en daardoor veroorzaakte ziekte. Haar vader Jaap blijkt een jaar eerder op 6 april 1944 in Lawang overleden te zijn.

Heden ontvingen wij opnieuw de treurige tijding, dat op 6 April 1944 te Lawang (Java) is overleden, Mr. J. DUTRY v. HAEFTEN, Heer van Haaften, Voorzitter Landraad te Malang. Echtgenoot van H. Key. Uit aller naam: Mevr. de Wed. L. F. J. Dutry van Haeften—Scharp, 120, Sweelinckstraat, Den Haag.

Wies vertrekt met haar moeder en Kees naar Colombo op Ceylon en vanuit Colombo komen ze terecht in het repatriëringkamp bij Kandy. In Kandy waren verschillende kampen waar Nederlanders verbleven voor ze gerepatriëerd werden naar Nederland. Wies kwam met haar moeder en broertje terecht in kamp B1. Het kamp lag 10 km ten oosten van de plaats Kandy, het bevond zich op

een cacao-onderneming, in een heuvelachtig terrein, 600 meter boven zeeniveau. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het gebruikt door het Britse leger; Lord Louis Mountbatten had hier zijn hoofdkwartier. In B1 was een kamp HBS met 250 en een lagere school met 500 leerlingen. Er was een tekort aan lesmateriaal maar iedereen was erg enthousiast om weer les te krijgen. Wies volgt actief de lessen want ze wil niet weer een hulpje in de ziekenboeg worden. Voor ontspanning buiten de school neemt de padvinderij een eerste plaats in.

In de kampen B 1, B 18 en B 19, die dicht bij elkaar in Kandy liggen werd al snel na aankomst uit Java begonnen met de oprichting van Kabouterkringen en Padvindsterstroepen. Er kwamen vier troepen tot stand. Troep 4 werd, na het vertrek van de leidster, verdeeld over troep 2 en 3. Alle kabouters vonden onderdak in één van de twee kringen. Omdat 90% van de padvindsters nieuwelingen waren, was het belangrijk om de meisjes op te leiden tot padvindsters en kabouters. De districtscommissaresse van Kandy stelde handboeken beschikbaar. De leidsters onderhielden nauw contact omdat ook hier veel nieuwelingen bij waren. Omdat de Nederlanders maar tijdelijk op Ceylon zouden blijven, werd besloten dat de kringen en troepen allemaal tot één groep zouden behoren onder leiding van Catharina Eyken, vroeger leidster van troep 1 in Batavia.

Niet in alle kampen was er in het begin voldoende medewerking, maar dit veranderde toen bleek dat door het enthousiasme van de leidsters de activiteiten positief uitpakten voor de meisjes. Op 19 februari 1945 werden vijf padvindsterleidsters en op 11 maart vijf kabouterleidsters plechtig tot leidster geïnstalleerd door Hoppie Snor uit Soekaboemi. Ze was houdster van een volmacht tot installatie. Eén van deze leidsters was Wies Dutry van Haeften en ze werd hoppie van een troep. Later in maart werden kabouters en padvindsters geïnstalleerd. Naast padvindsters werden ook groepen voor jongens opgericht. Kees is

begonnen als assistent patrouille leider. Omdat er nog veel gebrek is aan materiaal worden de installatietekens, dassen, patrouillerondjes, vlaggen, klassekaarten, voorlopige legitimatiekaarten en de kaki jurken door de meisjes zelf gemaakt.

Ook in kamp B7 werd een kabouterkring en troep opgericht en in het quarantainekamp B8 begon hoppie Henriette Beyaert-Drost met 8 meisjes met het padvindersspel.

Wies schrijft in mei 1946 een brief aan de 'Meisjes tak van het Nationaal Hoofdkwartier der N.P.V., Billitonstraat, Den Haag', over de situatie van de padvinderij in de kampen te Kandy op Ceylon. Ze sluit af met: *Wij hopen dat de meisjes spoedig een plaats mogen vinden in de Nederlandse troepen en kringen.*

Ze trouwde op 29 december 1956 in Heemstede met Cornelis van Wermeskerken. Het stel kreeg twee kinderen. Wies werd fysiotherapeute. Ze is overleden op 26 november 2002 in Den Haag.

Meer informatie

[Jesse-Haye - User Trees - Genealogy.com](#)

[Briefkaarten collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[Herinneringsboekje beeldbank \(beeldbankwo2.nl\)](#)

[Herinneringsboekje beeldbank \(beeldbankwo2.nl\)](#)

[Klappersterren | Europeana](#)

[Blocknote omslag OMNIA - Goed pad en zonnig spoor van Els Benny Zus Lieny Lily](#)

[Malang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Lampersari \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[NR \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Jacob Dutry van Haeften - Historische gegevens en stambomen - MyHeritage](#)

[Moesson | 15 december 1988 | pagina 43 - Moesson Digitaal Tijdschriftenarchief \(pictura-dp.nl\)](#)

Foto JI. Guntur 29, oktober 2022

[Het verhaal van Hans Stoltenborg – Archief Stichting Gastdocenten W.O.II Z.O. Azië](#)

[Brief moeder van Haeften - Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[Collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

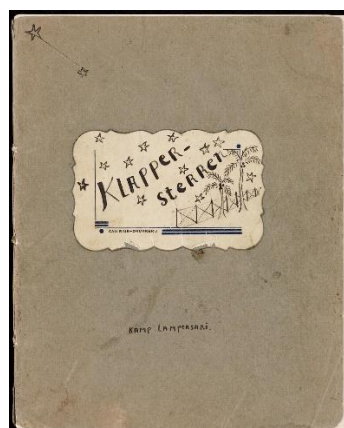
[Padvinderij - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Brief aan Meisjestak - collectiesite Museon - CollectionConnection](#)

[BAT-fabriek \(B\) \(bersiapkampen.nl\)](#)

[Colombo \(bersiapkampen.nl\)](#)

Logboek Violtjes (1938-1942) door Dolly Zeeman, Archief Scoutingmuseum Baarn

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.